

af Tiendens Capitalbeløb, for at ethvert Spor af den nuværende Tiendeydelse i Tidernes Løb skal forsvinde og Tiendegjælden amortiseres. Ligesom vi finde dette tvivlsomt for Tiendeieernes Bedkommende i Almindelighed, saaledes troe vi, at det er endnu betænkeligere at paalægge en stor Klasse af Statens Embedsmænd, nemlig Præsterne, at udrede et slikt aarligt Bidrag til Tiendegjældens Amortisation, ligesom da ogsaa Størrelsen af en saadan tvungen Amortisation altid bliver vilkårlig.

At capitalisere Tienden, naar denne ydes med Korn enten i Skjeppen eller efter Capitulstart, efter et Beløb, der udgjør Middeletallet af Capitulstarterne for 25 vilkaarligt valgte Aar, og derefter at bestemme, at af Capitalbeløbet af det Tiendevederlag, som er fastsat paa den nævnte Maade, skulle Tiendeyderne svare og Tiendeieerne modtage en mindre aarlig Rente ($3\frac{1}{2}$ pCt.), end af det Tiendevederlag, der er ansat til Penge (4 pCt.), dette kunne vi idetmindste for Tiden ikke tiltræde. Vi ere nemlig ikke i Besiddelse af de statistiske Oplysninger om, af hvormange Tdr. Hårt. Tiender svares med Penge, og af hvormange med Korn, og om Forholdet mellem disse Afgifter, om dette Forhold blandt Andet netop er saaledes, at Forskjellen udjævnes ved $\frac{1}{2}$ pCt. Saaalænge til det Modsatte bevises, antage vi, at Præsuntionen maa være for, at alle Tiendeafgifter, idetmindste de, der ere fastsatte ved Tiendecommissionernes Kjendelse, relativt ere lige høie og udgjøre Tiendens virkelige Værdi, og at man derfor ikke bør sætte dem paa en forskjellig Fod, naar der er Spørgsmaal om deres Afløsning. Om vi endog ville indrømme, at det er muligt og rimeligt, at Pengevederlagene i Almindelighed ere de laveste, saa kunde det dog maaskee være Tilfældet paa et enkelt Sted, at Pengevederlaget af f. Ex. et Sogns Kongetiende var høiere end Kornvederlaget af det samme Sogns Kirketiende, da begge Vederlag kunne være fastsatte til høist forskjellig Tid, og i slikt et Tilfælde at fastsatte en høiere Rente af Capitalbeløbet af Vederlaget i Penge end af Vederlaget i Korn, vilde jo være ligefrem uretfærdigt. Naar der af Capitalbeløbet af de Tiender, der ere ansatte til Korn, skal

svares en aarlig lavere Rente, end af Beløbet af Tiendevederlagene i Penge, saa maatte slikt en Bestemmelse begrundes i, at man anseer hine Vederlag for at være for høie, deres Capitalbeløb for at udgjøre mere end Tiendens virkelige Værdi. Gieren af en Tiende, der er fastsat til Korn, vilde under denne Forudsætning maaskee ikke med Grund kunne beklages, om han, indtil Tiendegjælden er amortiseret, ikke fik mere end $3\frac{1}{2}$ pCt. aarlig Rente af samme; men derimod vilde Tiendeyderne med fuld Høie kunne anke over, at de skulle amortisere et Beløb, der er høiere end Tiendens virkelige Værdi, for at Tiendeieeren, naar den til ham udstæde Obligation i sin Tid skal indfries med sit fulde Beløb (Lovforslagets § 4), kan faae udbetalt et større Beløb, end hans Tiende var værd, hvilket Beløb han da igjen kan frugtbargjøre til sædvanlig Rente.

Grundlovens § 87 tilstiger Enhver, der tilpligtes at afstaae sin Eiendom for det almene Væls Skyld, fuldstændig Erstatning. Det er et stort Spørgsmaal, om dette efterkommes ved at give Tiendeieerne Erstatning i en Statsobligation, der er uopstelig, og hvis Værdi i Tidernes Løb er uvis; men end tvivlsommere bliver det, naar man gaaer ned under den almindelige Rentefod.

Blandt Tiendeyderne vil efter de forskjellige Forhold og Anskuelse sandsynligvis Meningsulighed finde Sted, om de ere tjente med en mangeaarig Forøgelse af deres Afgifter, for at vinde en siern Fordeel for deres Eiendomme. De Uformuende kunne ikke finde sig tjente dermed. Vi gjentage sluttelig en Ytring, som vi have fundet i Landbocommunernes Forhandling, og som forekommer os træffende, og det er denne, „at Tiendens Capitalisering bør stee paa en saadan Maade, at Tiendeyderne kunne være vel tjente dermed og Tiendeieerne i det Mindste blive frie for Fortrædigelse.“

Ved de anførte Betragtninger ere vi komne til det Resultat at maatte fraraade Lovforslagets Vedtagelse af det aerede Thing.

Da imidlertid tvende af Udvalgets Medlemmer have besluttet at fastholde Lovudkastet og at tilraade dets Vedtagelse, saa have vi anseet det for vor Pligt, i Forbindelse med disse Medlemmer, at gennemgaae Forslaget,